

NSCCT en Diatoetsen: Groei nog beter in beeld

Als je het leerpotentieel van een leerling kent, weet wat hij in aanleg kán leren, kun je toetsresultaten nóg beter beoordelen. Onderpresteerders vallen onmiddellijk op, onderschatting van leerlingen wordt voorkomen. De Niet-Schoolse-Cognitieve-Capaciteitentest (NSCCT), ontwikkeld door dr. Theo van Batenburg, brengt dit leerpotentieel in kaart. Nu Diataal de NSCCT overneemt van Testservice Onderwijs, ontstaat de mogelijkheid om leerpotentieel te koppelen aan de Diatoetsen. Toetsen om verder te komen krijgt zo nog meer inhoud.

Als iemand de kracht kent van de combinatie NSCCT en Diatoetsen, is het orthopedagoog Ad Kappen. Als coördinator passend onderwijs in Enschede werkte hij met de NSCCT en na zijn pensionering was hij enkele jaren werkzaam als onderwijsadviseur voor Diataal.

“**Nu Diataal de NSCCT overneemt van Testservice Onderwijs, ontstaat de mogelijkheid om leerpotentieel te koppelen aan de Diatoetsen.**”

Foto en film

Kappen zag hoe de NSCCT de vaardigheidstoetsen van een leerlingvolgsysteem kan versterken. ‘De NSCCT is met nadruk geen intelligentietest’, zegt hij. ‘De test geeft antwoord op de vraag wat je mag verwachten van een kind. De NSCCT is de foto, het leerlingvolgsysteem de film, de groei die een kind doormaakt. Op basis van het leerpotentieel, uitgedrukt in een getal, kun je de te verwachten vaardigheidsscores in beeld brengen.’ Als coördinator passend onderwijs was Kappen verantwoordelijk voor het lees- en rekenverbeterplan op 45 scholen in Enschede. ‘Met elke school maakten we op basis van de NSCCT-score afspraken over de te behalen vaardigheidsscores van leerlingen.

Met de data die ik binnenkreeg ging ik het gesprek aan met de directeur, de leerkrachten en de intern begeleider. We maakten zogenoemde scripts waarin je in één oogopslag ziet wat de score van een kind is ten opzichte van de verwachting en wat de groei zou moeten zijn in de tijd tot het volgende toetsmoment. Met de school bespraken we wat we zagen, hoe zij verklaarden wat we zagen en wat zij konden doen

om de scores te verbeteren. De resultaten vlogen omhoog, heel spectaculair.’

Handvatten

De overname van NSCCT door Diataal noemt Kappen heel krachtig. ‘Als je met leerkrachten het gesprek aangaat over een discrepantie tussen leerpotentieel en behaalde resultaten, is hun begrijpelijke volgende vraag “en wat moet ik nu doen?”. Daar heeft Diataal een antwoord op in de vorm van remediërende materialen. Diatoetsen laten niet alleen zien waar een kind staat, maar ook waar hij naar toe kan groeien en biedt daarvoor handvatten.’ Als uit een test bijvoorbeeld blijkt dat een kind een compenserende lezer is (een van de lezersprofielen die Diataal onderscheidt), kun je zien of dat op grond van de NSCCT-uitslag te verwachten was. Zo niet, dan ga je op zoek naar de oorzaak. Diataal biedt vervolgens materialen om hiermee aan de slag te gaan.’

Schoolprofiel

Naast het leerpotentieel van de individuele leerling levert de NSCCT ook een groepsprofiel en een schoolprofiel.

Wat mag je verwachten van een school als het leerpotentieel van de leerlingen gemiddeld bijvoorbeeld 85 is? Zijn de resultaten overeenkomstig de verwachting? 'Daar kun je de kwaliteit van de school aan afmeten', zegt Kappen. 'Zo was er een school die door de Inspectie beoordeeld werd met een 'zwak/zeer zwak'. Doordat ik de groei ten opzichte van de verwachting kon laten zien, stelde de inspecteur z'n oordeel bij naar 'voldoende/goed'.

Heel belangrijk, zo niet onmisbaar, voor de groei van kinderen, noemt Kappen de zogenoemde talentgesprekken. 'Het is belangrijk hoge verwachtingen te hebben van kinderen. Geef kinderen inzicht in hun talent (het leerpotentieel) en

in wat je op basis daarvan van hen verwacht. De behaalde resultaten bespreek je in een talent- en groeigesprek: "Je doet het hartstikke goed, kijk es wat je hebt gehaald! Wat zou je de volgende keer kunnen halen? Wat spreken we af?" Op deze manier wordt een kind eigenaar van zijn eigen leerproces. Om deze gesprekken te kunnen voeren, moeten leerkrachten goed begeleid worden. Zij moeten leren hun verwachtingen te bespreken met hun leerlingen. Dat vraagt veel van de onderwijsadviseur. 'De NSCCT wordt nu nog schriftelijk afgenomen. Diataal zal de test digitaliseren en opnemen in het aanbod. 'Heel belangrijk', zegt Kappen. 'Een test maken uit een boekje is niet meer van deze tijd. Ik ben heel benieuwd hoe het eruit zal gaan zien en blijf dat vanaf de zijlijn zeker volgen.'

Digitale onderzoek

De komende twee schooljaren ontwikkelt Diataal digitale versies voor groep 4 t/m 8 in het basisonderwijs, en klas 1 t/m 3 in het voortgezet onderwijs. Het ontwikkelonderzoek voor groep 4 t/m 8 vindt plaats in de periode februari-april 2021. Aanmelden kan via het aanmeldformulier op de website van Diataal.

Yolanthe van der Ree

dia ♦ taal bv